

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 25.7.2012

COM(2012) 420 final

2011/0297 (COD)

Pozměněný návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o trestněprávním postihu za obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem

(předkládaný v souladu s čl. 293 odst. 2 Smlouvy o fungování EU)

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Dne 20. října 2011 Komise přijala návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o trestněprávním postihu za obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem. Tento návrh byl předán Evropskému parlamentu a Radě dne 20. října 2011. Hospodářský a sociální výbor k němu vydal své stanovisko dne 28. března 2012.

Od března 2011 probíhá vyšetřování v souvislosti s tím, že řada bank zřejmě manipulovala s referenčními hodnotami EURIBOR a LIBOR stanovenými pro mezibankovní úvěrové sazby. Vzniklo tak podezření, že banky poskytovaly odhady úrokových sazeb, za které by přijaly nabídky financování, jež se lišily od sazeb, které by přijaly ve skutečnosti. V důsledku toho byla pravděpodobně měněna výše sazeb EURIBOR a LIBOR, které se používají jako referenční hodnoty pro výpůjční operace a oceňování mnoha finančních nástrojů, jako jsou úrokové swapy, čímž mohla být zpochybněna integrita těchto sazeb. Jednotlivé příspěvatelské banky navíc ve svých odhadech poskytly trhu zavádějící informace o svých pravděpodobných nákladech na financování.

Komise posoudila, zda by se na možnou manipulaci s referenčními hodnotami, včetně sazeb LIBOR a EURIBOR, mohl vztahovat její návrh nařízení o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem a související návrh směrnice o trestněprávním postihu za obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem, které byly přijaty v říjnu 2011. Význam této záležitosti rovněž zdůraznil především Evropský parlament. Vzhledem k tomu, že uvedené referenční hodnoty nejsou v současnosti upraveny ani jedním návrhem, Komise dospěla k závěru, že přímá manipulace s referenčními hodnotami nespadá do oblasti působnosti ani jednoho návrhu.

Ačkoliv by příslušný orgán zřejmě těžko prokazoval nebo vůbec neprokázal, že manipulace s referenční hodnotou měla vliv na cenu souvisejících finančních nástrojů, může mít skutečná manipulace s důležitými referenčními hodnotami nebo pokus o ni závažný dopad na důvěru v trh a mohla by způsobit značné ztráty investorům a narušit reálnou ekonomiku vzhledem k tomu, že referenční indexy se ve značné míře používají jako referenční sazby, např. u úrokových swapů a hypoték s variabilními sazbami. Je proto třeba jasně stanovit, že příslušné orgány by měly mít v těchto případech možnost ukládat správní sankce za trestný čin manipulace s trhem, aniž by musely prokazovat nebo dokazovat různé doprovodné jevy, např. dopad na ceny. Zároveň je důležité podniknout veškeré nezbytné kroky, které této manipulaci zabrání a které příslušným orgánům činnost spojenou s ukládáním sankcí umožní a usnadní. Prvkem spolehlivě odrazujícím od tohoto druhu jednání se stane přísný právní rámec, který tudíž ochrání investory a obnoví důvěru v trh. Tato regulační opatření by měla zahrnovat i trestněprávní postih.

Aby tedy Komise manipulaci s referenčními hodnotami upravila a zajistila, že úmyslná manipulace s těmito hodnotami bude trestným činem, navrhuje svůj návrh směrnice změnit.

2. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

2.1. Právní základ

Pozměněný návrh se zakládá na čl. 83 odst. 2 Smlouvy o fungování EU a předkládá se v souladu s čl. 293 odst. 2 Smlouvy o fungování EU.

2.2. Subsidiarita a proporcionalita

V souladu se zásadou subsidiarity (čl. 5 odst. 3 Smlouvy o EU) by měla být opatření na úrovni Unie přijata pouze v případě, že plánovaných cílů nelze uspokojivě dosáhnout na úrovni samotných členských států, a proto z důvodu rozsahu či účinků navrhovaného opatření jich lze lépe dosáhnout na úrovni Unie. Z přeshraničního rozměru mnoha referenčních hodnot i subjektů, které k těmto referenčním hodnotám poskytují údaje, jakož i z mezinárodní povahy mnoha finančních nástrojů, které mohou být manipulací s referenčními hodnotami ovlivněny, vyplývá, že existuje reálné nebezpečí, že by reakce na manipulaci s referenčními hodnotami na vnitrostátní úrovni byly obcházeny nebo by byly bez opatření na úrovni Unie neúčinné. V této souvislosti se opatření Unie jeví z hlediska zásady subsidiarity jako vhodné.

Zásada proporcionality vyžaduje, aby byl každý zásah cílený a nepřekračoval rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů. Tato zásada byla při tvorbě tohoto návrhu směřodátná.

2.3. Podrobné vysvětlení návrhu

Mezi nutné změny návrhu směrnice o trestněprávním postihu za obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem patří tyto:

- změna definic (článek 2) s cílem zahrnout definici referenčních hodnot,
- změna definice trestného činu manipulace s trhem (článek 4) tak, aby jí byla dotčena i manipulace se samotnými referenčními hodnotami,
- změna definice trestného činu „návodu, pomoci a pokusu“ (článek 5) tak, aby se tyto druhy jednání vztahovaly i na manipulaci s referenčními hodnotami.

3. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Pozměněný návrh nemá žádné důsledky pro rozpočet Unie.

Návrh směrnice o trestněprávním postihu za obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem, předložený Komisí (KOM (2011) 654 v konečném znění), se mění takto:

1. V článku 2 se doplňuje nový bod 3, který zní:

„3. „referenční hodnotou“ obchodní index nebo zveřejňovaná číselná hodnota vypočítaná použitím vzorce na hodnotu jednoho nebo více podkladových aktiv nebo cen, včetně odhadů cen, úrokových sazeb nebo jiných hodnot, nebo na údaje z průzkumů, přičemž s odkazem na tuto referenční hodnotu se určuje částka splatná u finančního nástroje.“

2. V článku 4 se doplňuje nové písmeno e), které zní:

„e) předání nepravdivých nebo zavádějících informací, které poskytují nepravdivé nebo zavádějící vstupní údaje, nebo jakákoliv jiná rovnocenná činnost, která úmyslně manipuluje s výpočtem referenční hodnoty.“

3. Ustanovení čl. 5 odst. 2 se nahrazuje tímto:

„2. Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby pokus o spáchání některého z trestných činů uvedených v čl. 3 písm. a) a čl. 4 písm. a), b) **a**, c) **a e** byl postižitelný jako trestný čin.“

V Bruselu dne .

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda*